

Analysegruppa

Analysegruppe lagar analyser, samanlikningar og rapportar til universitetsleiinga om trendar, rammer og utviklingstrekk som er aktuelle for å gjennomføre UiBs strategi.

Analysegruppas medlemmar: Ingar Myking, Steinar Vestad, Bjug Olav Bøyum, Svein Jarle Nymark, Gry Flatabø og Susanne Mikki.

Studentopptaket: Noe lavere enn under pandemien

Foreløpig virker opptakene til studieåret 2022/23 å være noe lavere enn de vi har sett de foregående to årene. I hovedsak fyller UiB studieplassene, men med noen utfordringer ved enkelte utdanningsområder.

Da søknadsfristen til Samordna opptak gikk ut 15. april ble det raskt klart at det hadde vært en nedgang i antall søkere både nasjonalt (-12 prosent) og for UiB (-13 prosent). Per nå er det ca. 500 færre søkere som har takket ja til en studieplass ved UIB enn i 2021.

Grunnstudiene

Fristen for å registrere seg ved UiB går ut 1. september, og per nå er det i underkant av 4600 nye studenter som har møtt til grunnstudiene. Ut fra stipuleringer gjort på historiske data kan vi forvente at totaltallet ender rundt 4650.

Tabell 1 Søker- og opptakstall for grunnstudier 2020-2022. 2022-tall er midlertidige frem til rapportering.
Kilde: FS

Fakultet	Studienivåkode	Studieplasser			Kvalifisert førsteprisøkere			Årstall			Ja-svar			Møtt		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Grand Total		4 292	4 378	4 399	10 858	11 323	10 017	9 843	9 711	9 115	5 957	5 820	5 338	5 298	4 970	4 575
HF	Total	1 040	1 049	1 049	1 547	1 516	1 311	2 845	2 663	2 060	1 549	1 513	1 112	1 384	1 254	944
	AR	218	218	218	528	571	415	1 110	978	704	504	511	302	423	379	225
	B3	697	697	697	808	805	710	1 491	1 458	1 113	866	864	658	799	749	580
	M5	125	134	134	211	140	186	244	227	243	179	138	152	162	126	139
JUS	Total	390	390	384	1 947	1 893	1 721	650	660	703	522	484	519	463	420	421
	M5	390	390	384	1 947	1 893	1 721	650	660	703	522	484	519	463	420	421
KMD	Total	30	30	30	46	45	49	51	55	52	34	37	31	33	34	30
	B3	12	12	12	28	28	32	33	37	35	16	19	15	15	17	14
	M5	18	18	18	18	17	17	18	18	17	18	18	16	18	17	16
MED	Total	327	327	327	1 055	1 121	1 070	661	662	660	442	435	446	393	371	378
	B3	65	65	65	178	169	197	172	160	146	90	84	86	80	67	70
	M5	77	77	77	174	230	197	172	172	197	118	104	117	103	91	96
	PR	185	185	185	703	722	676	317	330	317	234	247	243	210	213	212
MN	Total	886	891	918	1 336	1 456	1 356	1 581	1 533	1 495	1 088	1 027	1 002	961	884	861
	AR	125	130	130	285	251	183	224	234	181	133	138	106	119	115	84
	B3	570	570	588	700	858	818	1 008	976	970	715	671	680	626	585	599
	M5	191	191	200	351	347	355	349	323	344	240	218	216	216	184	178
PS	Total	545	545	545	2 277	2 250	1 917	1 252	1 222	1 263	741	706	711	671	627	628
	AR	240	240	240	688	641	475	604	575	640	342	314	336	310	284	299
	B3	205	205	205	740	718	654	455	443	465	255	252	265	230	219	230
	PR	100	100	100	849	891	788	193	204	158	144	140	110	131	124	99
SV	Total	1 074	1 146	1 146	2 650	3 042	2 593	2 803	2 916	2 882	1 581	1 618	1 517	1 393	1 380	1 313
	AR	214	214	214	737	667	566	688	717	676	356	338	311	316	289	277
	B3	838	868	868	1 867	2 031	1 793	2 043	2 001	2 028	1 193	1 163	1 089	1 052	997	940
	M5	22	64	64	46	344	234	72	198	178	32	117	117	25	94	96

Dette er en nedgang fra 2020 og 2021, men på nivå med 2015-2019. Videre er det forventet et frafall fra første til andre semester på 11-12 prosent. I denne gruppen vil en stor andel være studenter som ikke avlegger studiepoeng i det hele tatt nå i høst.

Tabell 2 Stipulering av møttall grunnstudier 2022, basert på tidligere frafall fra ja-svar til møtt. Fordelt på fakultet.

Fakultet	Studieplasser	Jasvar	Møttstipuleringer		Differanse mellom studieplasser og møttstipuleringer	
			Første semester	Andre semester	Første semester	Andre semester
HF	1049	1115	961	803	-88	-246
JUS	384	520	461	446	77	62
MN	918	1005	876	780	-42	-138
MED	327	447	394	380	67	53
PS	545	711	631	574	86	29
SV	1146	1522	1307	1115	161	-31
KMD	30	31	28	25	-2	-5
Totalt	4399	5351	4658	4123	259	-276

Utdanningsområdene

Om vi ser på utdanningsområdene er det plasser innenfor historie-, språk- og realfag som har vært vanskeligst å fylle i år. For historie- og språkfagene er det primært snakk om ledige plasser på bachelorutdanningene, mens det for realfagene først og fremst er årsstudiet i naturvitenskapelige fag. Men blant de som har takket ja til studieplassen er det en noe høyere andel søkere i aldersgruppen fra 18 til 23 år, og her er tilbøyeligheten til både å starte og gjennomføre studiet bedre enn for eldre søkere. Det må også tas høyde for at en del søkere som tidligere ville valgt disiplinutdanninger i humanistiske fag nå søker seg inn på en lektorutdanning i de samme fagene.

Tabell 3 Stipulering av møttall grunnstudier 2022, basert på tidligere frafall fra ja-svar til møtt. Fordelt på utdanningsområde.

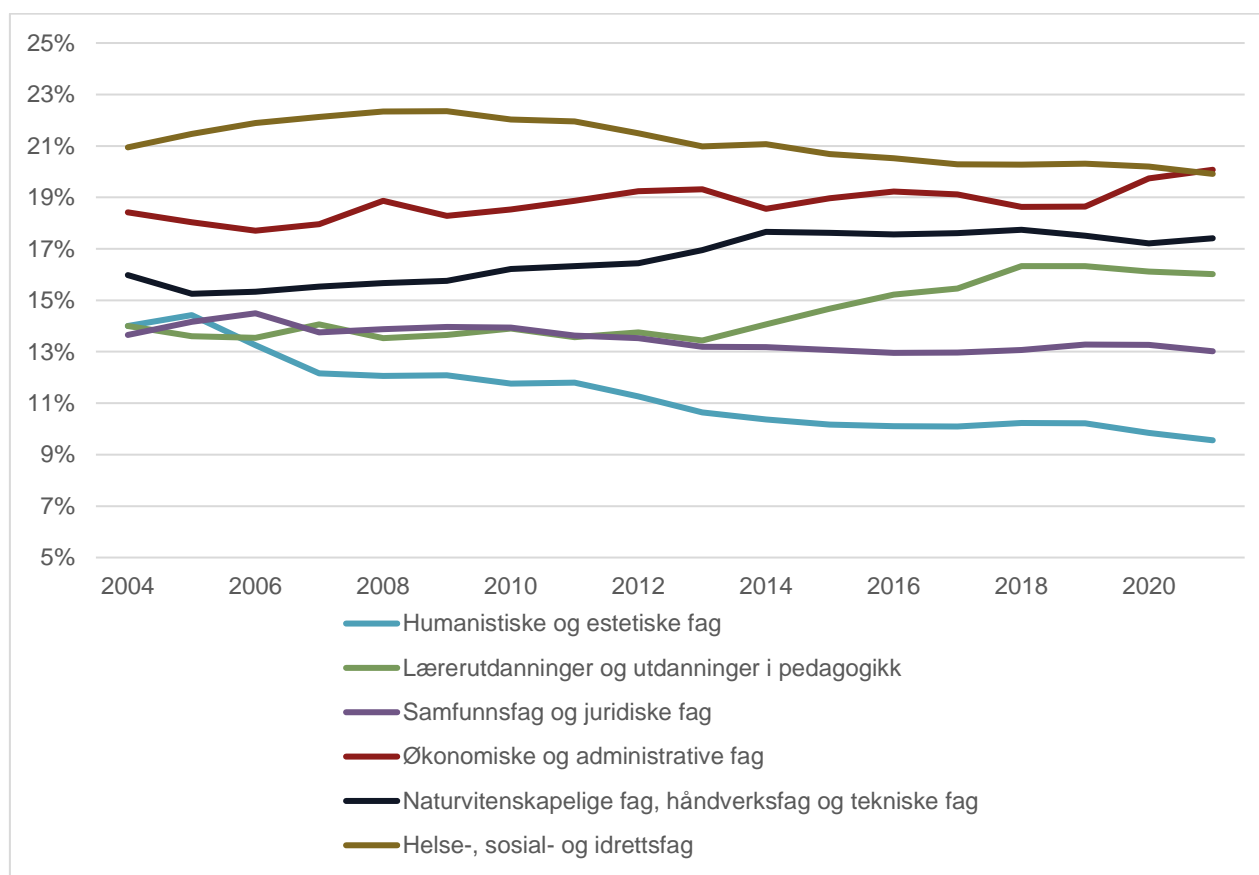
Utdanningsområde	Studieplasser	Møttstipuleringer		Differanse mellom studieplasser og møttstipuleringer	
		Første semester	Andre semester	Første semester	Andre semester
JUS	384	461	446	77	62
HELSEFAG	327	394	380	67	53
PEDFAG	125	162	148	37	23
MEDIEFAG	164	194	174	30	10
ØKADM	185	228	193	43	8
LÆRER	191	201	193	10	2
LANDBRUK	20	23	22	3	2
TEKNO	147	149	139	2	-8
ESTETISK	185	188	160	3	-25
INFOTEKN	384	404	345	20	-39
SAMFUNN	996	1102	956	106	-40
HISTORIE	372	398	315	26	-57

REALFAG	531	491	434	-40	-97
SPRÅK	388	261	218	-127	-170
Totalt	4399	4658	4123	259	-276

Endrede studiepreferanser

Tall fra SSB viser imidlertid at en stadig mindre andel av studentmassen nasjonalt studerer humanistiske og estetiske fag, mens lærerutdanninger og fag innen økonomi og administrasjon øker. Spesielt sistnevnte utdanningsområde har økt under pandemien, delvis på grunn av høyere etterspørsel etter videreutdanning innen prosjekt-, administrasjons- og økonomifag¹

Figur 1 Andel av studenter i Norge fordelt på utdanningsområde, 2004-2021. Kilde: SSB/ <https://www.ssb.no/statbank/sq/10071402>

Masteropptaket

På de toårige masterutdanningene var det også i 2022 en økning i antallet søkere, primært på grunn av en økt interesse fra internasjonale søkere i kjølvannet av pandemien. På de fleste studiene har samtlige kvalifiserte søkere fått tilbud, men kun drøyt halvparten har valgt å takke ja. Det er også forskjeller mellom fakultetene. Spesielt ved Det medisinske og Det psykologiske fakultet er det en stor andel eksterne søkere, med tilhørende lav andel ja-svar. Fraværet av et samordnet masteropptak har hovedskylden, og vi må kunne anta at søkere har fått tilbud fra flere ulike læresteder.

¹ <https://www.ssb.no/utdanning/voksenopplaering/artikler/kompetanseutvikling-under-covid-19>

Tabell 4 Søker- og opptakstall for toårige masterprogram, 2020-2022. 2022-tall er midlertidige frem til rapportering. Kilde: FS

Fakultet	Årstall														
	Studieplasser			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Grand Total	1 253	1 283	1 301	2 858	3 759	3 206	2 652	2 687	2 656	1 592	1 513	1 336	1 225	1 213	1 093
HF	185	200	185	328	435	421	338	395	408	234	256	239	199	214	203
JUS	45	45	42	93	176	200	47	49	45	45	46	41	44	46	41
KMD	73	83	73	134	140	129	112	129	108	94	85	85	79	81	76
MED	120	120	120	275	616	446	311	324	280	163	174	114	93	122	70
MN	383	378	384	611	612	498	643	581	521	407	342	283	310	293	235
PS	157	172	192	740	989	781	517	484	551	250	232	208	203	188	157
SV	290	285	305	677	791	731	684	725	743	399	378	366	297	269	311

Ca. 150 av de 1093 studentene som har møtt til et masterprogram per 1. september er internasjonale søkere.

I år vil det særlig være en god del ledige studieplasser ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. En del av årsaken er å finne i opptakene til grunnstudier i 2018 og 2019, da det ble innført skjerpede realfagskrav (krav om matematikk R2) til de fleste studiene ved fakultetet. Dette reduserte naturlig nok antallet kvalifiserte søkere, og høsten 2019 møtte det kun 455 studenter på et bachelorprogram ved fakultetet. Dette er da kullet som gikk ut våren 2022.

Tabell 5 Søker- og opptakstall, bachelorutdanninger ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, 2017-2022. 2022-tall er midlertidige frem til rapportering. Kilde: FS

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere	693	562	452	700	858	940
Tilbud gitt	963	843	699	1008	976	970
Studenter møtt	578	523	455	626	585	599

Det er også mange ledige plasser ved Det medisinske fakultet, men her det i første rekke et svært stort frafall fra tilbud til møtt, hvor kun 25 prosent av søkerne som fikk tilbud faktisk har møtt til studiet. Det er sammensatte årsaker til dette. På studiene i biomedisin og global helse ble det i fjor tatt opp flere studenter enn rammen i fjor, noe som fører til et lavere opptak i år av ressurs hensyn. I tillegg er det noen faktorer knyttet til utenlandske søkere (visum) og studenter som har fått innvilget velferdspolis.

Følg med på Forskningsrådets oppfølging av KPMG-rapport!

KPMGs gjennomgang budsjett- og økonomisituasjonen i Forskningsrådet ble lagt fram i slutten av juni. [Les Forskningsrådets styresaker](#) om hvordan de følger opp situasjonen.

I rapporten vurderer KPMG at Forskningsrådets økonomistyring i hovedsak er hensiktsmessig innrettet. Rapporten peker imidlertid på at Forskningsrådet har manglet aggregert styringsinformasjon som kunne bidra til å sikre balanse mellom tildelinger fra departementene og utbetalinger/framtidige forpliktelser. Videre peker KPMG på at det er sannsynlig at det ikke har vært fastsatt tilstrekkelige mål og resultatkrav for Forskningsrådets økonomistyring i tråd med økonomiregelverkets krav, og at den interne styringen ikke har vært lagt opp slik at det sikres at forvaltningen overholder regelverk og fullmakter. På denne bakgrunn har Kunnskapsdepartementet, i ett brev gjengitt i siste styremøte (30.08.22) bedt Forskningsrådet om å

redegjøre for hvilke tiltak virksomheten vil sette i verk for å sørge for hensiktsmessig internkontroll, slik at relevant regelverk og rammebetingelser overholdes og etterleves, og at det utarbeides tilstrekkelig, relevant og korrekt styringsinformasjon. Oppfølging av budsjettforslag, prognoser og planforutsetninger følges opp i det ordinære arbeidet med statsbudsjettet.

Forskningsrådets prosjekttildelinger: UiB markerer seg bra!

Forskningsrådet publiserer i disse dager resultater fra utlysningene av midler til forskerprosjekt som hadde søknadsfrist i februar. Status per første september er at UiB så langt har fått midler til seks forskerprosjekt der vi er koordinatorene.

Nye tildelinger blir fortløpende publisert på [UiBs nettsider](#), samt på nettsidene til [Forskningsrådet](#). I tillegg til prosjektene som blir koordinert av UiB, deltar UiB som partner i ytterligere ti prosjekt.

Forskerprosjekt Tema	Koordinert av	
	UiB	Andre
Marin forskning	1	7
Arbeids- og velferdsforskning	2	1
Diagnostikk behandling og tjenestetilbud for utsatte befolkningsgrupper	2	
Utdanningsforskning		1
HAVBRUK		1
Global helse	1	
Totalt per 1. 9. 2022	6	10

Tildelingene som er publisert per 1. september (i uke 34 og 35) er søknader på tematiske utlysninger, mens FRIPRO blir publisert i uke 36 (5-9 september). Rammen for tildelinger i FRIPRO er redusert med 20 prosent i forhold til opprinnelig utlyst, i tråd med nedskjæringer i Forskningsrådets budsjett. Også rammen for andre utlysninger er redusert der det er medfinansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.

I 2021 fikk UiB bevilgninger til 13 forskerprosjekter under tematiske utlysninger, og 21 prosjekter under FRIPRO (ikke medberegnet prosjekter under fellesløftet). Ifølge informasjon på Forskningsrådets nettsider gjenstår resultater innen tre tema: Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger - teknologi og kultur, Storulykker og arbeidsmiljø samt Reduksjon av klimagassutslipp i petroleumsvirksomheten

Institusjoner med over tre tildelinger	Søknader	Tildelinger
Forskerprosjekt	2009	60
UIO	361	8
UIB	237	6
NTNU	311	5
HI	27	5
CICERO	14	4
NORD	29	3
NOFIMA	13	3

Status per 1.9.2022

Nasjonalt har bare sju institusjoner oppnådd mer enn to prosjekttildelinger. UiO har fått tilslag på åtte prosjekt, mens NTNU har fått ett færre enn UiB.

I tillegg til forskerprosjektene har Forskningsrådet tidligere (juni og august) publisert tildelinger under søknadstypen kompetanse- og samarbeidsprosjekt. Her sender UiB færre søknader (17 koordinatorsøknader i 2022), men har betydelig høyere tilslagsprosent.

Faglig interesse og yrkesmuligheter viktigst for studenter

Nærhet til hjemmet er ikke en tungtveiende grunn for valg av studiested, viser et nytt [NIFU-notat](#).

Notatet er utarbeidet på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Noen konklusjoner:

- For det store flertallet av respondentene er de viktigste grunnene for utdanningsvalget deres faglige interesse og yrkesmulighetene som følger av graden studiet leder frem til.
- Nærhet til hjemmet er ikke en tungtveiende grunn for valg av studiested for flertallet av respondentene.
- Viktigheten av nærhet til hjemstedet varierer også noe på tvers av type institusjon. For eksempel har institusjoner som i stor grad rekrutterer studenter fra eget fylke også en stor andel studenter som synes at nærhet til hjemmet er viktig, og andelen lokale studenter er høyest ved høyskolene. Til sammenligning er det svært få av studentene ved de gamle universitetene som rapporterer at nærhet var viktig for deres valg av studiested, noe som er i tråd med tidligere forskning

Datakildene er Studiebarometeret 2013 og 2014. I disse to årgangene ble studentene bedt om å rangere viktighetsgraden av ulike dimensjoner ved valg av studieprogram og -sted. Dette er supplert med data fra sluttstatistikken til Samordna opptak for å hente poenggrenser, og andelen av lokalt rekrutterte studenter ved de ulike lærestedene. Utplukket er andreårsstudenter på bachelor-, integrert master- og profesjonsutdanninger (B3, B4, M5 og PR). NIFU påpeker svakheter ved data, bl.a. siden de er hentet fra eksisterende undersøkelser.

Særlig fem faktorer vektlegges:

- faglig interesse
- yrkesplaner etter studiene
- faglig omdømme til lærestedet
- selve byen/stedet
- nærhet til hjemmet

I likhet med tidligere forskning viser studien at majoriteten av respondentene anser den viktigste grunnen for deres utdanningsvalg er faglig interesse og de yrkesmulighetene som graden de sikter på, gir. Nærhet til hjemmet er ikke en tungtveiende grunn for valg av studiested for flertallet av respondentene.

Departementet skriver i sin [pressemelding](#) at:

«Rapporten peikar på at sjølv om nærleik til studiestaden ikkje er eit tungtvegande motiv generelt, er det viktigare for kvinner enn for menn og for eldre studentar. Det er også viktig for dei lærestadene som i stor grad rekrutterer studentar frå eige fylke.»

Lettere for humanister å komme inn på arbeidsmarkedet i Norge

[En artikkel publisert i European Journal of Higher Education](#) har sett nærmere på overgang fra utdanning til arbeid blant masterutdannede innen humaniora.

Humanioras fremtid og studentenes arbeidsmuligheter har vært gjenstand for debatt i en rekke land. I artikkelen undersøkes utviklingen i arbeidsledighet og det som omtales som «overutdanning» blant masterutdannede i Norge i perioden 1995-2015. Funnene viser at masterutdannede i humaniora er litt mer utsatt for arbeidsledighet enn andre nyutdannede, og klart mer utsatt for overutdanning. Andelen overutdannede kandidater økte i løpet av siste del av 1990-tallet, men har ligget relativt stabilt siden 2003. Noen undergrupper av humanister har lett for å finne relevant arbeid, særlig gjelder dette de med mastergrad i norsk/nordisk. Andre grupper, som litteraturvitere og filosofer har større utfordringer med å finne relevant arbeid. Likevel synes kandidater med mastergrad i humanistiske fag å ha lettere for å komme inn på arbeidsmarkedet i Norge enn i mange andre land. Analysen bygger på data fra NIFUs kandidatundersøkelse.

Nyutdannede fra fusjonerte læresteder ikke mer tilfredse

Et [NIFU-notat](#) som ser på hvordan fusjonene i høyere utdanning har påvirket ferdigeksaminertes vurdering av sin utdanning ser ikke tegn til at fusjonene som følge av Strukturreformen har hatt noen betydning tilfredshet.

Strukturreformen i 2015 førte til en stor omorganisering av høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. I de påfølgende årene, 2016 og 2017, ble antallet offentlige læresteder redusert fra 32 til 21, som følge av en rekke fusjoner mellom høyskoler og mellom universiteter og høyskoler. Tall fra NIFUs Kandidatundersøkelse viser en midlertidig, marginal nedgang i tilfredshet sammenlignet med kandidater fra ikke-fusjonerte læresteder.

Regjeringen skal vurdere fremtidens kompetansebehov

Regjeringen vil kartlegge behovet for kompetanse i arbeidslivet. Målet er å dekke arbeids- og samfunnslivets kompetansebehov fremover, og sørge for at innbyggerne i hele landet har tilgang til relevant utdanning, ifølge [pressemelding fra Regjeringen.no](#). Resultatet av kartleggingen skal legges frem i en melding til Stortinget våren 2023. Meldingen har arbeidstittelen *Utsynsmeldingen*.

Meldingen vil blant annet se på hvordan utdanningssystemet kan rigges slik at:

- arbeidslivet og den enkelte får tilgang til nødvendig kompetanse
- utdanningstilbudene er oppdaterte og fleksible
- arbeidslivet i distriktene lettere kan få tak i kompetent arbeidskraft
- manglende kompetanse, helseutfordringer eller en kombinasjon av disse ikke blir et like stort hinder for deltakelse som i dag
- lavt utdannede får bedre muligheter til å delta i kompetanseutvikling

Meldingen vil gjøre rede for regjeringens prioriteringer fremover. Blant temaene som skal tas opp i meldingen er:

- dimensjonering i utdanningssystemet
- en kompetansereform for arbeidslivet
- en satsing på tilgang til utdanning i hele landet
- mobilisering av arbeidskraftreserven og tverrsektorielt samarbeid på kompetansefeltet
- en kompetansopolitikk som støtter opp under det grønne skiftet

Første realnedgang i FoU-utgiftene siden finanskrisen

Forskningsrådets årlige [Indikatorrapport](#) slår fast at 2020 ga en realnedgang for norsk FoU på en prosent.

Indikatorrapporten er en årlig rapport over det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Teksten oppdateres løpende gjennom året. Her finner du tabellsett med statistikk om forskning og utvikling (FoU) og innovasjon. Første kapittel i rapporten er nå oppdatert og de påfølgende kapitlene vil komme fortløpende utover høsten.

Størst vekst i «næringslivsforskning».

Utviklingen i FoU-utgifter har vært ulik i de forskningsutførende sektorene slik at størrelsesforholdet mellom sektorene er endret over tid. Fra 2010 til 2020 har næringslivet økt sin andel av total FoU fra 43 til 47 prosent. Universitets- og høyskolesektorens sto for 32 prosent i 2010, økte deretter til nær 35 prosent i 2018, for så å synke til 33 prosent i 2020. Den mest markante endringen er nedgangen i instituttsektorens andel fra 24 til 19 prosent i tiårsperioden. Helseforetakenes andel ligger stabilt på rundt 6 prosent.

Drift utgjør 90 prosent

Universitets- og høyskolesektoren utførte FoU for 26,3 milliarder kroner i 2019. Det var litt over 1 milliard kroner mer enn året før, og over 3 milliarder kroner mer enn i 2017, som var siste gang det ble gjennomført FoU-undersøkelse i sektoren. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig realvekst på 3 prosent fra 2017 til 2019. Sektoren sto for litt over en tredjedel av FoU-aktiviteten i Norge i 2019. Av de samlede FoU-utgiftene står drift for mesteparten, 90 prosent. Av dette er lønnsutgifter den største posten. Lønn og sosiale kostnader utgjorde 57 prosent av de samlede FoU-utgiftene i universitets- og høyskolesektoren i 2019, tilsvarende 13,5 milliarder kroner.

OECD: Framragende forskning er driveren for innovasjon

Norge må satse på forskningmiljøer av høy internasjonal kvalitet, men systemet må ha flere og bedre ordninger for at toppforskningen skal gi samfunnseffekter, skriver [OECD i sitt samlede innspill til ny Langtidsplan for dforskning og høyere utdanning](#).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (LTP) ble førstegang laget i 2015. Den fastsetter tiårs mål og prioriteringer for å sette kursen for politikktutvikling og investeringer i forskning og høyere utdanning, samtidig som

den spesifiserer mål og satsingsområder for den mer umiddelbare fireårshorisonen. OECD har i alle de norske LTP-rundene gitt regjeringen råd. I 2021 ble OECD nok en gang bedt om å gi innspill til den tredje utgaven av LTP som skal dekke perioden 2023-2032. Særlig [OECD Review 2017](#) og oppfølgingen av den rapporten danner utgangspunktet for årets OECDs råd og innspill. Her er er OECDs hovedinnspill.

- Developing research communities of outstanding quality
- Enhancing competitiveness and innovation capacity
- Tackling major social challenges
- Improving the governance of the system, especially supporting STI policy coordination.

Bygg på dagens nivå

Et hovedråd fra OECD har vært at Norge bør utvikle flere forskningsmiljøer av fremragende kvalitet. OECD mener at anbefalingene fra 2017 Review om fremragende forskning er godt fulgt opp. Prioriteringene bør nå være å bygge på dagen nivået av fremragende forskning for å kunne levere på forventninger om mer innovasjon og samfunnsavkastninger.

Går ikke hånd i hånd med innovasjon

OECD mener at det er fremragende forskning er de sterkeste driverne av de fleste moderne FoU-systemer, men at dette ikke «går hånd i hånd» med relevans og samfunns effekter i Norge og at dette fører til et dobbeltsystem med for tette skott mellom sektorene. For å oppnå mer samsvar mellom relevans og forskning av høy internasjonal kvalitet mener OECD at Norge bør gjennomgå utvalgs- og evalueringskriteriene til SFFer for kollektivt å finne de tilstrekkelige "excellence and impact profiles" for hvert senter. Vider ønsker det å få etablert samarbeidende forskningsplattformer, samle og tillate utveksling av informasjon mellom ulike typer sentre og forskningsorienterte klynger. Norge bør videre fortsette å forbedre forskningsfinansieringsprosesser for å styrke konkurransevnen og innovasjonskapasiteten.

Ønsker sterker innovasjon fra universitetene

En serie råd tar sikte på å institusjonalisere og systematisere innovasjon ved universitetene. OECD mener «det tredje samfunnsoppdraget» ghar få større plass ved norske universiteter, men at det fortsatt er mye å hente på området: forbedre og styrke løpende tiltak for å støtte universitetsstrategisk profilering; forbedre fleksibiliteten i karrierer for å imøtekomme ulike profiler av fakultetet ; revidere strukturen av insentiver i universiteter på alle nivåer for bedre å balansere innovasjon og fortreffelighet.

SSBs levekårsundersøkelse: De fleste studentene har det bra, men flere sliter psykisk enn før

[Levekårsundersøkelsen](#) blant studentene viser at de aller fleste har det bra og opplever få problemer, men at særlig de yngste fulltidsstudentene og studenter med barn sliter mer.

Statistisk sentralbyrå har gjennomført en bred kartlegging av studentenes studiehverdag, bolig og bosituasjon, fysiske og psykiske helse, arbeidsforhold og økonomi. Spørreundersøkelsen ble sendt ut senhøstes 2021 og resultatene er trolig derfor noe påvirket av følgene av korona-pandemien. SSB påpeker at levekårsproblemene i studentbefolkningen er ikke nødvendigvis knyttet til det å være student, men er oftere knyttet til studentenes alder og livsfase. Sist gang det ble gjort en lignende undersøkelse var i 2010. Her er noen av funnene:

- Blant heltidsstudentene oppgir 63 prosent at Lånekassen er deres hovedinntektskilde.
- Samtidig jobber to av tre heltidsstudenter i universitets- og høgskoleutdanning ved siden av studiene høsten 2021.
- Samlet sett bruker en heltidsstudent med jobb i gjennomsnitt 50 timer i uken på studier og jobb, hvorav 15 timer i snitt går til jobb og 35 timer til studier.
- Studenter uten jobb bruker i snitt 38 timer i uken på studiene.
- Det er studenter med barn som er den gruppen med størst betalingsproblemer.
- Det er mest vanlig at studentene leier boligen de bor i.
- Andelen heltidsstudenter ved universiteter og høgskoler som eier sin egen bolig har økt fra 16 prosent i 2010 til 22 prosent i 2021.
- I 2021 leide 17 prosent av heltidsstudenter mellom 19-34 år studentbolig, mot 15 prosent i 2010.
- Siden den forrige [levetårundersøkelsen i 2010](#) har andelen studenter som vurderer egen helse som god, falt markant.
- Flertallet av studentene, 72 prosent, opplever middels eller høy tilfredshet med livet.
- Unge heltidsstudenter sliter i størst grad med psykiske plager og ensomhet, og det er aleneboende som er spesielt utsatte.